

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΕΣΣΟΤΑΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕΣΣΟΤΑΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΑΣΧΑ (ΤΟΥ ΘΩΜΑ)

Ο άπιστος Θωμάς
π. Αλεξάνδρου Σμέμαν

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΚΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ ΜΕΣΣΟΤΑΙΑΣ Τ. Κ. 19003
ΤΗΛ. / FAX: 22990 40040, e-mail: ag.nikolaosmark@yahoo.gr
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: <https://agnikolaosmark.gr>

Κ Υ Ρ Ι Α Κ Η 23 Α Π Ρ Ι Λ Ι Ο Υ 2023

✿ «Τὰ ἐγκαίνια τῆς (καθ' ἑβδομάδα ἀνακυκλουμένης) ἑορτῆς τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως καὶ ἡ τοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ σωτήριος ὁμολογία».

✿ Γεωργίου μεγαλομάρτυρος τοῦ τροπαιοφόρου (303).

Ο ἄπιστος Θωμάς

π. Αλεξάνδρου Σμέμαν

«Ἐὰν μὴ ἴδω... οὐ μὴ πιστεύσω» (Ιωάν. 20, 25). Αυτά εἶπε ο Θωμάς, ἓνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα μαθητὲς τοῦ Χριστοῦ, μόλις ἀκούσε τὰ ευχάριστα νέα αὐτῶν που εἶχαν δεῖ το σταυρωμένο καὶ θαμμένο Διδάσκαλό τους νὰ ἀνασταίνεται «ἐκ τῶν νεκρῶν». Οκτὼ μέρες ἀργότερα, ὅπως ἀναγράφεται στὰ εὐαγγέλια, ὅταν οἱ μαθητὲς ξαναβρέθηκαν ὅλοι μαζί, ο Χριστὸς ἐμφανίστηκε καὶ εἶπε στο Θωμά: «φέρε τὸν δάκτυλό σου ᾧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖρας μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος ἀλλὰ πιστός». Ο Θωμάς ἀναφώνησε: «Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου!». Τότε ο Χριστὸς τοῦ εἶπε: «ὅτι ἐώρακάς με, πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες» (Ιωάν. 20, 24-31). Ἐκατομμύρια ἄνθρωποι σήμερα σκέφτονται καὶ μιλοῦν ὅπως ο Θωμάς, καὶ υποθέτουν πως αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη προσέγγιση τοῦ θέματος που ἀξίζει σε κάθε σκεπτόμενο ἄνθρωπο. «Ἐὰν μὴ ἴδω... οὐ μὴ πιστεύσω». Δεν εἶναι αὐτὴ ἡ «ἐπιστημονικὴ προσέγγιση» στο σύγχρονο λόγο μας; Ο Χριστὸς μας λέει: «μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες». Αὐτὸ σημαίνει πως υπήρχε καὶ ὑπάρχει μιὰ ἄλλη προσέγγιση, ἓνα ἄλλο πρότυπο, μιὰ ἄλλη δυνατότητα. [...]

Ζούμε σ' ἓναν κόσμον μεγάλης υπεραπλούστευσης καὶ

Κυριακὴ τοῦ Ἀντίπαρχα (τοῦ Θωμά)

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ιωάν. κ' 19-31)

Θύσης όψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνη ὑμῖν. Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν· Εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ Πατήρ, καὶ γὰρ πέμπω ὑμᾶς. Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησε καὶ λέγει αὐτοῖς· Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον. Ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἀμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς· ἂν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται. Θωμᾶς δὲ εἰς ἓκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. Ἐλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί· Ἐωράκαμεν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσίν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω. Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτῶ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν· Εἰρήνη ὑμῖν. Εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ· Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευρὰν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος ἀλλὰ πιστός. Καὶ ἀπεκρίθη Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι ἐώρακάς με, πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες. Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἔστι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύσητε ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

συνεπῶς πνευματικῆς φτώχειας. «Επιστημονική» ἢ «μη επι-

Κυριακὴ τοῦ Ἀντίπαρχα (τοῦ Θωμά)

στημονική». Οι άνθρωποι χρησιμοποιούν λόγια σαν αυτά όλες τις εποχές σαν να ήταν αυταπόδεικτα και προφανή, και τα χρησιμοποιούν επειδή όλοι τα χρησιμοποιούν, χωρίς σκέψη και συζήτηση. Στην πραγματικότητα οι ίδιοι πιστεύουν αυτές τις απλοποιήσεις τυφλά και απλοϊκά έτσι, ώστε κάθε άλλη προσέγγιση να μη φαίνεται ούτε σοβαρή, ούτε άξια προσοχής. Το ερώτημα είναι ήδη αποφασισμένο. Είναι όμως πράγματι αλήθεια; Μόλις είπα πως ζούμε σ' έναν κόσμο μεγάλης πνευματικής φτώχειας. Πράγματι, αν το τελικό αποτέλεσμα της ατέρμονης ανάπτυξης της ανθρωπότητας συμπυκνωθεί σ' αυτή τη δήλωση, «ἐὰν μὴ ἴδω... οὐ μὴ πιστεύσω», αν το ανθρώπινο γένος θεωρεί αυτή τη δήλωση ως το ύψος της σοφίας και ως τη μεγαλύτερη νίκη της λογικής, τότε ο κόσμος μας είναι αληθινά φτωχός, ρηχός, και πάνω απ' όλα απίστευτα πληκτικός. Εάν γνωρίζω μόνο ό,τι βλέπω, αγγίζω, μετρώ και αναλύω, πόσο λίγα πράγματα στην πραγματικότητα γνωρίζω! Ολόκληρος ο κόσμος τότε του ανθρώπινου πνεύματος πέφτει έξω, μαζί με όλη τη διαίσθηση και τη βαθιά γνώση που απορρέει όχι από το «βλέπω» ή «αγγίζω» αλλά από το «σκέφτομαι», και ιδιαίτερα από το «στοχάζομαι-θεωρώ».

[...]

«Ἐὰν μὴ ἴδω... οὐ μὴ πιστεύσω». Είναι σαφές λοιπόν πως η εκ παρατηρήσεως εμπειρία, τα εμπειρικά δεδομένα, δεν είναι παρά μια μορφή γνώσης, η πλέον στοιχειώδης, και γι' αυτό κατώτερη. Η εμπειρική ανάλυση είναι χρήσιμη και αναγκαία, αλλά το να αναγάγουμε κάθε ανθρώπινη γνώση σ' αυτό το επίπεδο είναι σαν να προσπαθούμε να κατανοήσουμε την ομορφιά ενός πίνακα με τη χημική ανάλυση του χρώματός του. Ό,τι αποκαλούμε πίστη βρίσκεται στο δεύτερο και ανώτερο επίπεδο της ανθρώπινης γνώσης, χωρίς την οποία μπορεί να ειπωθεί πως ο άνθρωπος δε θα μπορούσε να ζήσει ούτε

Κυριακή του Αντίπαοχα (του Θωμά)

μια μέρα. Ο κάθε άνθρωπος πιστεύει σε κάτι ή σε κάποιον, έτσι το μόνο ερώτημα είναι ποιανού πίστη, ποιανού όραμα, ποιανού γνώση του κόσμου ανταποκρίνεται ακριβέστερα και πιο ολοκληρωμένα στον πλούτο και την περιπλοκότητα της ζωής.

Μερικοί λένε πως η ανάσταση του Χριστού πρέπει να αποτελεί πλαστογραφία αφού οι νεκροί δεν ανίστανται. Αυτό αληθεύει, αν δεν υπάρχει Θεός. Αν όμως υπάρχει Θεός, τότε ο θάνατος πρέπει να συντριβεί, επειδή ο Θεός δεν είναι Θεός της φθοράς και του θανάτου. Άλλοι τότε θα πουν: αλλά δεν υπάρχει Θεός, επειδή κανείς δεν Τον είδε. Πώς όμως τότε υπολογίζεται η εμπειρία εκατομμυρίων ανθρώπων που χαρούμενα διαβεβαιώνουν πως Τον έχουν δει, όχι βέβαια με τα φυσικά τους μάτια, αλλά με μια βαθιά και ορισμένη εσωτερική όραση; Δύο χιλιάδες χρόνια πέρασαν, αλλά όταν η χαρούμενη διακήρυξη «Χριστός ανέστη!» πέφτει σαν από τον ουρανό, όλοι δίνουν την ίδια θριαμβευτική απάντηση, «Άληθώς ανέστη!». [...]

(Πηγή: π. Α. Σμέμαν, *Εορτολόγιο, Ακρίτας, Αθήνα 2005*)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

1) 🔔 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Θ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Τρίτη 25 Απριλίου, Παρεκκλήσι Οσίου Δαβίδ 7:00 π.μ.

Σάββατο 29 Απριλίου, Άγιος Νικόλαος Μαρκ/λου 7:00 π.μ.

2) ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ 🏰

Η Ενοριακή Φιλόπτωχος Αδελφότητα του Ιερού Ναού μας διοργανώνει την **Τρίτη 9 Μαΐου 2023** ημερήσια προσκυνηματική εκδρομή **στην Ιερά Μονή Παναγίας Μαλεβής και στην Ιερά Μονή Λουκούς στην Αρκαδία**. Ώρα αναχώρησης **7:00 π.μ.** από τον Άγιο Νικόλαο. Τιμή εισιτηρίου **30 €**.

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΚΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ Τ.Κ. 19003, ΘΛΑ. / FAX: 22990 40040,
e-mail: ag.nikolaosmark@yahoo.gr, ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: <https://agnikolaosmark.gr>

Κυριακή του Αντίπαρχα (του Θωμά)